

Justitsministeriet

Dato: 4. juni 2007

Dok.: JAU/40560

Sagnr.: 2007-154-0094

Udkast til tale

til ministeren til brug ved åbent samråd i Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 6. juni 2007 (med familie- og forbrugerministeren, som taler først).

Samrådsspørgsmål BH : ”Hvornår er ministeren blevet gjort opmærksom på, at der ikke gives bøder for forekomsten af skuldersår kategori 3 og 4, hvis disse skuldersår er helet.”

Samrådsspørgsmål BI: ”Hvilke lovændringer vil ministeren gennemføre, for at sikre, at landmænd kan straffes for at have ladet søer udvikle skuldersår af kategori 3 og 4, selv om disse sår efterfølgende heles?”

1. Udvalget har stillet ministeren for familie- og forbrugerministeren og mig to spørgsmål, der vedrører *håndhævelsen* af reglerne om bekæmpelse af skuldarsår hos søer. På grund af sammenhængen mellem spørgsmålene, vil jeg bevare disse samlet.

2. Jeg vil gerne starte med at understrege over for udvalget, at det efter min opfattelse er et vigtigt led i bekæmpelsen af skuldarsår hos søer, at overtrædelser af dyreværnslovgivningen politianmeldes, ligesom det er vigtigt at de ansvarlige for overtrædelserne straffes – vel at mærke når betingelserne for det er opfyldt.

Der har i den senere tid tilsyneladende været en række eksempler på frifindelser i sager, hvor landmænd var tiltalt for overtrædelse af dyreværnsloven i forbindelse med levering af søer med skuldarsår til slagtning.

Jeg har ikke kendt til disse sager før pressens omtale af problemstillingen. Af principielle grunde bør jeg ikke

kommentere de enkelte, konkrete straffesager, som behandles eller har været behandlet af domstolene.

Mere generelt kan jeg dog sige, at det jo gælder på dette område, som på en række andre områder, at domfældelse i en straffesag forudsætter, at de almindelige betingelser herfor er opfyldt, herunder at den tiltalte har udvist forsæt eller – f.eks. i sager om overtrædelse af dyreværnsloven - uagtsomhed. Kan der ikke føres bevis for dette, må der ske frifindelse.

Særligt i sager vedrørende *afhelede* skuldersår kan det være mere vanskeligt at føre bevis for et strafferetligt ansvar, fordi soen, der indleveres til slagteriet, ikke har synlige skuldersår. Det er først i forbindelse med slagtingen at det kan konstateres, om soen har haft skuldersår. Det skal herefter bevises, at landmanden har forsømt i tide at gøre, hvad der skulle til for at undgå, at såret udvikle sig til at blive et skuldersår af tredje eller fjerde grad.

3. Som jeg nævnte før, har jeg ikke nærmere kendskab til de straffesager, som ligger til grund for samrådsspørgsmålet – og jeg har derfor heller ikke grundlag for at fastslå, at disse sager er repræsentative for retstilstanden på området, og at det i praksis således ikke er muligt at straffe landmænd, som leverer søer med skuldersår af grad 3 eller 4.

Jeg har bedt Rigsadvokaten om at indhente de domme, hvor der er sket frifindelse, og i fællesskab med Fødevarerestypelsen se nærmere på grundlaget for frifindelserne, herunder om der i efterforskningen og under sagernes behandling i retten er ting, som kan gøres bedre.

Efter min opfattelse er det også af afgørende betydning, at området fremover følges meget tæt. Jeg vil derfor efter drøftelse med Rigsadvokaten og Fødevarerestypelsen tage skridt til, at der iværksættes en indberetningsordning, hvorefter alle strafferetlige afgørelser i sager mod land-

mænd for overtrædelse af dyreværnsloven skal indsendes til Fødevarestyrelsen.

Indberetningsordningen, der bør omfatte både frifindelser og fældende afgørelser, vil kunne give et godt overblik over retsudviklingen på området, ligesom Fødevarestyrelsen vil kunne anvende oplysningerne som led i tilrettelæggelsen af den risikobaserede 5 pct. stikprøvekontrol i besætningerne.

Ordningen vil også være et vigtigt led i bestræbelserne på at styrke samarbejdet mellem de håndhævende myndigheder, herunder Fødevarestyrelsen, politiet og anklagemyndigheden – for at skabe et bedre grundlag for sagsbehandlingen i sager om overtrædelser af dyreværnslovgivningen. Det vil i den forbindelse også være naturligt, at problemstillingen drøftes nærmere i Rigsadvokatens fagudvalg vedrørende særlovskriminalitet, hvor repræsentanter for anklagemyndigheden drøfter forskellige

forhold vedrørende behandlingen af straffesager, herunder dyreværnssager.

Det er således vigtigt, at det også under efterforskningen i straffesager om f.eks. skuldersår sikres, at alle nødvendige oplysninger tilvejebringes, herunder sagkyndige erklæringer mv.

Denne målsætning er ligeledes afspejlet i flerårsaftalen for politiet, som indebærer, at der oprettes specialiserede dyrevelfærdsenheder i de enkelte politikredse, ligesom der fokuseres på en generel styrkelse af håndhævelsen af dyreværnssager.

4. Som jeg nævnte indledningsvis, er det efter min opfattelse et vigtigt led i bekæmpelsen af skuldersår hos søer, at overtrædelser af dyreværnslovgivningen politianmeldes, ligesom det er vigtigt at de ansvarlige for overtrædelserne straffes.

Men retsforfølgning af de ansvarlige kan naturligvis ikke stå alene – det er mindst lige så vigtigt at der sættes ind, så søers udvikling skulderyr begrænses mest muligt. Og så på dette område er der – som udvalget ved – en række nye initiativer på vej.

Som jeg har tilkendegivet i forbindelse med Folketingets behandling af beslutningsforslag nr. B 146, nedsætter jeg nu en arbejdsgruppe, som skal komme med oplæg til, hvilke initiativer – herunder lovgivningsinitiativer – der er nødvendige for at sikre en væsentlig reduktion i forekomsten af skulderyr. Arbejdsgruppen vil blandt andet få til opgave at foretage en undersøgelse og en vurdering af de forhold, som har betydning for søers udvikling af skulderyr.

Det er mit håb, at vi med dette arbejde får et godt og sagligt grundlag for de videre overvejelser på området, herunder overvejelser om iværksættelse af de fornødne lovgivningsmæssige initiativer.

Jeg ser også frem til resultatet af arbejdet i den arbejdsgruppe, som familie- og forbrugerministeren har nedsat om veterinærkontrollen, herunder den kontrol, som gennemføres på dyrevelfærdsområdet, som ligeledes vil kunne have betydning for problemstillingen vedrørende skuldarsår i svinebesætninger.

Og som familie- og forbrugerministeren nævnte, får vi nu indført ordningen med egenkontrol i landbrugsbesætninger, som jeg venter mig meget af. Jeg er således overbevist om, at det netop er de daglige rutiner og tilsynet med dyrene ude i de enkelte besætninger, som har særlig betydning for bekæmpelsen af skuldarsår.

5. Samlet set er det min opfattelse, at det forstærkede samarbejde mellem myndighederne, herunder den indberetningsordning, som vi nu iværksætter, samt de øvrige initiativer på området, vil gøre det muligt at reducere fo-

rekomsten af skuldersår i besætninger og sikre en bedre håndhævelse af reglerne i tilfælde af overtrædelser.

Tak.